

Wskaźniki Sperandeo (1)

Oscylator Siedmiu Kroków

Victor Sperandeo wykorzystuje w swojej metodzie inwestowania analizę fundamentalną, spojrzenie makroekonomiczne i analizę techniczną. W ramach oceny sytuacji technicznej rynku wykorzystuje oscylatory, które opisał w swojej książce Trader VIC II. W artykule znajduje się szeroki opis Oscylatora 7 kroków i wyniki jego stosowania na różnych rynkach. Podana jest również formuła oscylatora w formie dla programu MetaStock, które każdy inwestor może wykorzystać w swoim indywidualnym planie inwestycyjnym.

Piotr Kaleta, Beskidzki DM

P

unktem wyjścia do stworzenia "Oscylatora 7 Kroków" i jednocześnie inspiracją była lista wskazówek do interpretowania zachowania się rynku wymieniona w książce "Trader Vic II". Jak pisze autor - pozytywna odpowiedź na wszystkie siedem wskazówek daje 90% prawdopodobieństwa, że na następnej sesji poziom dzisiejszej ceny maksymalnej zostanie przeбитy i 80% szans na to, że zamknięcie kolejnej sesji nastąpi powyżej dzisiejszej ceny zamknięcia. Dla graczy inwestujących w perspektywie jednego czy dwóch dni może to być cenna podpowiedź.

Jeżeli bowiem jest tak rzeczywiście to znaczy, że następnego dnia na otwarciu można otworzyć pozycję na wybranym papierze i z prawdopodobieństwem rzędu 90% można oczekiwać, że na zamknięcie sesji przyniesie ona zysk. To bardzo wysokie prawdopodobieństwo.

Sam autor mówi wprost o tym, że na podstawie przytoczonych poniżej wskazówek można skonstruować system transakcyjny. Ja chciałbym się skupić na działaniu prostszym - konstrukcji oscylatora - po prostu sumowanie odpowiedzi samo nasuwa takie rozwiązanie. Takie ich użycie ułatwia interpretację, pomaga w szukaniu zależności w przebiegu tak skonstruowanego oscylatora i zachowania się analizowanego waloru. Według autora, należy je stosować na rynkach akcji i towarów. Można je również wykorzystać na rynku kontraktów terminowych.

Za pozytywną odpowiedź na wskazówkę należy przyznać jeden punkt, za negatywną jeden punkt jest odejmowany. Wskazówek jest siedem, więc wskaźnik porusza się w obszarze +7/-7, gdzie +7 oznacza rynek typu "jest świetnie!" a -7 rynek "jest fatalnie!".

Formuła gotowego wskaźnika do wczytania w MetaStock'u 6.0 i 6.5 prezentuje się następująco:

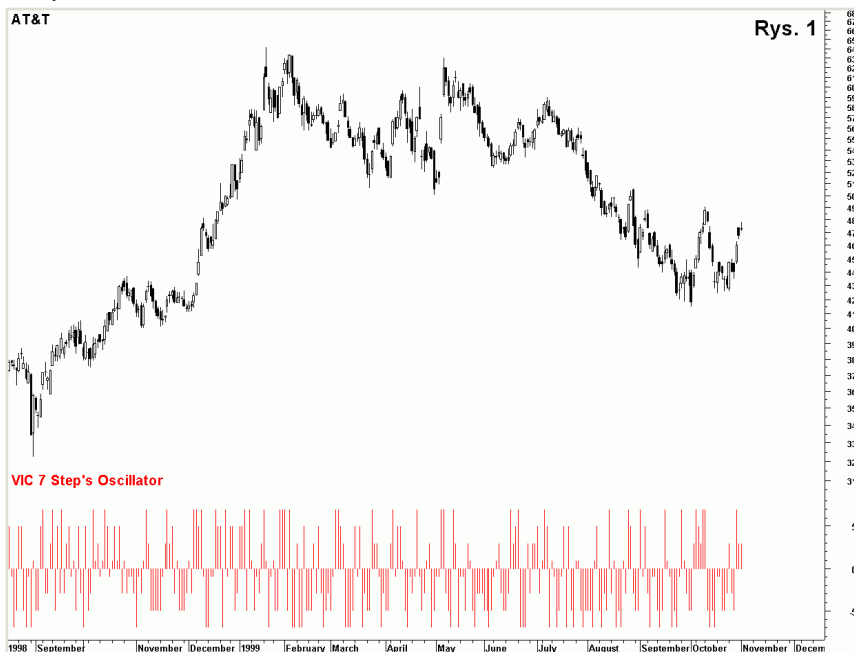
```
{1} ( If ( H > Ref ( H, -1 ), 1, -1 ) )
{2} + ( If ( O > Ref ( C, -1 ), 1, -1 ) )
{3} + ( If ( C > Ref ( C, -1 ), 1, -1 ) )
{4} + ( If ( C > ( ( H+L ) / 2 ), 1, -1 ) )
{5} + ( If ( C > O, 1, -1 ) )
{6} + ( If ( L > Ref ( L, -1 ), 1, -1 ) )
{7} + ( If ( C > Ref ( H, -1 ), 1, -1 ) )
```

Oscylator 7 kroków można bezpośrednio ściągnąć z Internetu ze strony WWW Profesjonalnego Inwestora (<http://inwestor.parkiet.com.pl>) w dziale Poradnik Inwestora - Oscylator 7 kroków.

Najprościej skonstruować wskaźnik lub jego część rozbijając zadanie jakie przed nami stoi na części składowe. Jest to dobra metoda w przypadku mniej złożonych wskaźników.

Pytania służące do oceny rynku. Czy ceny:

- * Osiągnęły dzisiaj wyższe maksimum lub minimum niż wczoraj?
- * Otworzyły się dziś w górę czy w dół?
- * Zamknęły się dziś w górę czy w dół?
- * Czy zamknęły się dziś w górnej czy też w dolnej części zakresu wahań cen?
- * Czy zamknięcia nastąpiło powyżej czy poniżej otwarcia?
- * Czy ceny zanotowały wyższe minimum czy niższe maksimum w stosunku do poprzedniej sesji?
- * Czy ceny zamknęły się powyżej wczorajszego najwyższego notowania czy poniżej wczorajszego notowania najniższego?

Rys. 1

Statystyka wygląda następująco:

Wskazania maksymalne (+7) : 33

Przebiecie poziomu zamknięcia: 29

-> 87.87% wszystkich !

Wskazania fałszywe: 4

-> 12.13% tylko !

Wskazania minimalne (-7) : 50

Przebiecie poziomu zamknięcia : 29

-> 58% wszystkich

Wskazania fałszywe : 21

-> 42%

W przypadku wskazań wzrostowych osiągnięte wyniki są rewelacyjne, znacznie gorzej jest w przypadku typowania kontynuacji trendu spadkowego.

Polska rzeczywistość

Z powodu ułomności systemu notowań na giełdzie warszawskiej stosowanie tego wskaźnika jest

Na rys. 1 znajduje się przebieg notowań akcji AT&T z giełdy nowojorskiej. Oscylator 7 kroków jest przedstawiony w postaci histogramu.

W okresie od 17.08.1998 do 01.11.1999 na 37 wskazań maksymalnych (+7) poziom ceny najwyższej na następnej sesji faktycznie został przeбит w 27 przypadkach, co stanowi 72.98% wszystkich sygnałów. Wskazań fałszywych było 10 - 27.02% całości. Jest to dobry wynik, zbliżony do tego, który deklaruje autor. Jednak bardzo ciekawe jest to, że we wszystkich 10 przypadkach wskazań fałszywych zakres cen na następnej sesji był na poziomie zakresu cen z sesji dającej sygnał. Na dodatek w przeważającej części sesje te były korektami i trend był dalej kontynuowany.

W tym samym okresie w przypadku odwrócenia wskazań (-7) wyniki prezentują się następująco: na 43 wskazania przebita cena minimalnej faktycznie miało to miejsce w 31 przypadkach co stanowi 72.09% ogółu. Wskazań błędnych było 12 - co stanowi 27.91% wszystkich słupków. Podobnie jak we wskazaniach pozytywnych tak i tutaj mamy do czynienia z sytuacją w której złe wskazanie nie przynosiło większych strat gdyż ceny na następnej sesji w najgorszym przypadku oscylowały w tym samym poziomie cenowym co dawało czas na przemyślenie transakcji i ewentualne jej zamknięcie.

Spójrzmy teraz jak zachowują się wskazania na innej spółkę notowaną na NYSE - Good Year Tire (rys. 2) - zakres danych w jakim obliczano jego skuteczność jest identyczny jak na rys. 1.

Rys. 2

utrudnione. Wyniki nie są rewelacyjne - są w zasadzie takie sobie. I tak na przykład na łączonym (hybrydowym) wykresie WIG20 w okresie od 17.08.1998 do 01.11.1999 na 61 wskazań maksymalnych (+7) poziom ceny najwyższej na następnej sesji faktycznie został przebit w 37 przypadkach, co stanowi 60,65% wszystkich sygnałów. Wskazań fałszywych było 24 - 39,35 % całości. Wskazań minimalnych (-7) było 65, przebiecie w dół poziomu zamknięcia wystąpiło w 40 przypadkach - co daje 61,53% całości. Wskazania fałszywe to 25 - czyli 38,47% wszystkich. Nie jest to rewelacyjny wynik, a jest on na pewno znacznie niższy niż deklaruje to Sperandeo.

By na naszym rynku mieć pożytek z zaprezentowanego wskaźnika proponuję podejść do niego w inny sposób. Spójrzmy jak rynek zachowuje się po wystąpieniu obok siebie kilku słupków (rys. 3). Co można dostrzeć? Przede wszystkim stwierdzenie, że nic nie trwa wiecznie nabiera nowego znaczenia. Trend spadkowy bez korekt trwa najwyżej pięć sesji, podobnie jest z trendem wzrostowym. W takich przypadkach korekty nie są sygnalizowane. Po prostu na następnej sesji mamy do czynienia z radykalną zmianą nastrojów. Często chociaż na jedną sesję, ale jednak. Takie właśnie zachowanie się rynku powoduje, że odsetek pomyłek jest tak duży. Wobec tego pierwszym praktycznym wnioskiem jaki się nasuwa jest np. to, że nie powinno się otwierać krótkich pozycji na kontraktach terminowych po trzech - czterech sesjach spadkowych gdyż jest silne prawdopodobieństwo korekty, możliwe, że niewielkiej, ale zawsze dającej szansę dokonania transakcji po nieco lepszych cenach.

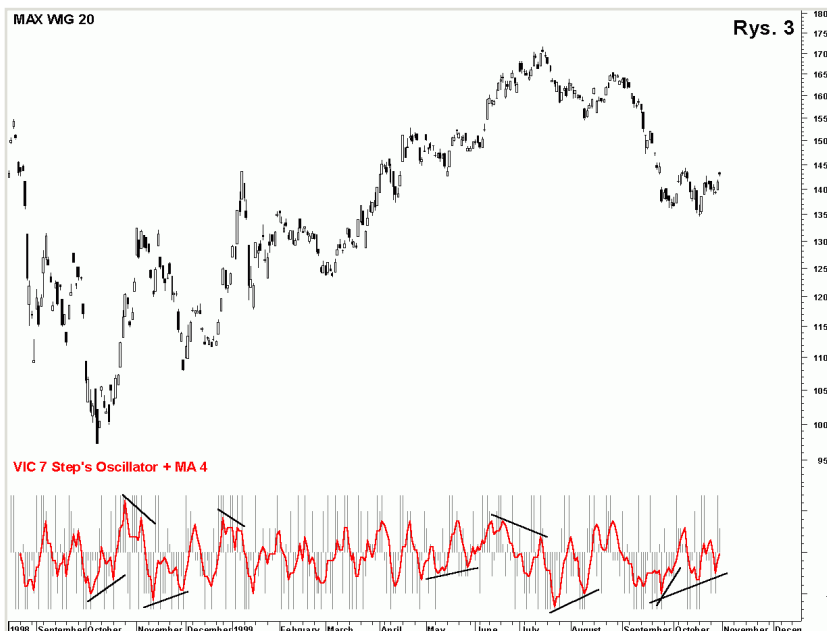
Podobnie w trendzie wzrostowym - warto się wstrzymać z otwieraniem nowych długich pozycji po kilkudniowym wzroście. Istnieje duże prawdopodobieństwo wystąpienia korekty i tym samym możliwość kupienia walorów nieco taniej. W przypadku stosowania go do poszczególnych akcji sygnały mogą stracić na czytelności, jednak idea dotarcia wskaźnika do poziomu ± 7 jest taka sama. Jest to prosta i czytelna informacja o kondycji badanego instrumentu.

Oscylator ten oceniany w taki sposób nieco inaczej zachowuje się na większym i bardziej płynnym rynku. Wróćmy do wykresu 2 gdzie jest obliczony dla akcji Good Year Tire. Pierwszym co się rzuca w oczy jest czas trwania ruchu cen. Akcja rośnie lub spada nie pokazując pełnej siły lub spada nie pokazując całej swej słabości dłużej niż jedną dwie sesje. Panujący na rynku trend jest kontynuowany przez dłuższy czas i działa przez to stabilizująco na rynek - dzięki temu gwałtowne zakupy lub podaź, powodujące krótkotrwałe jego "przegrzanie" a w efekcie korektę nie występują często. Jeżeli dochodzi do pokazania pełnej "słabości" rynku, to jest to z reguły kilkusecyjne dno albo szczyt.

Średnia z oscylatora

Ciekawym uzupełnieniem prezentowanego wskaźnika może być nałożenie na jego przebieg średniej. Dzięki uwzględnieniu w obliczaniu średniej wszystkich słupków, a nie tylko tych maksymalnych powstają dywergencje dające sygnały praktycznie równoczesne do rynku.

Średnia na rys. 3 jest obliczana na podstawie 4 sesji. Wydaje mi się jednak, że z powodu przytoczonej wcześniej statystyki skuteczności tego oscylatora obliczanego dla WIG20 jest to usprawiedliwione. Dywer-

Rys. 3

gencja na obszarze słupków ± 7 sugeruje bowiem, że mamy do czynienia ze zrywem rynku - rozpaczliwą lub desperacką próbą kontynuacji trendu - kupna lub sprzedaży "po trupach".

Podsumowanie

Zaprezentowany oscylator to tylko część obrazu rynku jaki przy podejmowaniu decyzji jest brany pod uwagę przez Victora Sperandeo. Często spełnia on funkcje wyłącznie pomocnicze. Jednak nic nie stoi na przeszkodzie by stało się tak również w przypadku naszej spekulacji i by włączyć go do własnego systemu podejmowania decyzji.

Oczywiście należy wcześniej przez jakiś czas obserwować czy wskaźnik nadal zachowuje się zgodnie z przyjętymi założeniami, oraz to, czy jego sygnały odpowiadają naszemu indywidualnemu podejściu do gry na giełdzie. Tylko wtedy oscylator będzie odpowiednim narzędziem przy analizie rynku.

Literatura:

Victor Sperandeo, "Trader Vic, Metody mistrza Wall Street", ABC.

Victor Sperandeo, "Trader Vic II", ABC.

Martin Pring, "Podstawy analizy technicznej", WIG-Press.

Wykresy wykonano w programie MetaStock 6.52 (Equis International)

Druga część serii o wskaźnikach Victora Sperandeo ukaże się w lutym 2000 roku w 6 numerze Profesjonalnego Inwestora.

Tekst wyraża poglądy autora i nie powinien być inaczej interpretowany.
kontakt - pkaleta@bdm.com.pl

Errata :(

W czasie pisania tego tekstu zaskoczyła mnie słaba statystyka skuteczności tego wskaźnika w trendach spadkowych. Przyczyna okazała się banalna, po prostu nie uwzględniłem tych sytuacji w formule wskaźnika, poniżej znajduje się poprawna formuła. W zasadzie wszystko, co znajduje się na stronach 3 i 4, a dotyczy wskazań minimalnych należy wrzucić do kosza. W najbliższym czasie uzupełnię tekst o wykres i statystykę dotyczącą S&P 500 na podstawie poprawionego wskaźnika. Wszystkich zainteresowanych przepraszam za błąd.

VIC 7 Step's Probability Osc. - Rev.

```
{1} (If(H > Ref(H,-1),1, {lub} If(L < Ref(L,-1),-1,0)) )
{2} + (If(O > Ref(C,-1),1, {lub} If(O < Ref(C,-1),-1,0)) )
{3} + (If(C > O,1, {lub} If(C < O,-1,0)) )
{4} + (If(C > ((H+L)/2),1, {lub} If(C < ((H+L)/2),-1,0)) )
{5} + (If(C > O,1 {lub}, If(C < O,-1,0)) )
{6} + (If(L > Ref(L,-1),1, {lub} If(H < Ref(H,-1),-1,0)) )
{7} + (If(C > Ref(H,-1),1, {lub} If(L < Ref(L,-1),-1,0)) )
```